

Asia: VN/22817/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi energiatehokkuuslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

EG SOFTWARE FINLAND OY - PITKÄAIKAINEN TOIMIJA SUURTEN KIINTEISTÖNOMISTAJIEN ENERGIATEHOKKUUDEN KEHITTÄMISESSÄ JA HALLINNASSA

EG Software Finland Oy on Suomessa tunnettu erityisesti EG EnerKeystä, Pohjoismaiden johtavasta energianhallinnan SaaS –ratkaisusta. Suomessa asiakaskuntamme edustaa valtaosaa suomalaisista suurista kiinteistönomistajista, niin yksityiseltä kiinteistösektorilta kuin julkisista kiinteistöjen omistajista. 400 suomalaista yksityistä ja julkista yritystä ja organisaatiota, sisältäen yli 60 % suomalaisten top100-listan yritystä, käyttää EnerKeytä ja järjestelmään on liitettyä yli 40 000 liike-, toimitila-, asuin-, teollisuus- ja julkista kiinteistöä Suomesta.

EnerKey –ohjelmisto on ollut markkinoilla yli 25 vuotta. Tänä päivänä EG Software Finland Oy on osa tanskalaista EG A/S konsernia.

Olemme olleet vuosia ohjaamassa ja kehittämässä asiakkaidemme mitattuun dataan pohjautuvan energianhallinnan toimintaa ja työkaluja. Useat asiakkaistamme kuuluvat nykyisessä energiatehokkuuslaissa säädetyn suurten yritysten energiakatselmusveloitteen piiriin ja meillä on laaja näkemys millä tasolla yritykset johtavat ja kehittävät energiatehokkuuttaan.

ARTIKLAN 11 VELVOITETUN YRITYKSEN MÄÄRITELMÄ

Lausuntomme koskee päivitetyn energiatehokkuusdirektiivin artiklassa 11 määritettyjä velvoitteita yrityksille toteuttaa energianhallintajärjestelmä tai energiakatselmus, jos yrityksen energiankulutus ylittää direktiivissä esitetty raja-arvot (85 TJ ja 10 TJ). Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on tunnistettu liikkumavaraa siinä, miten velvoitettu yritys määritellään: "Yrityksellä voidaan tarkoittaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka harjoittaa taloudellista toimintaa. Vaihtoehtoisesti yrityksen määritelmässä voitaisiin ottaa huomioon yritysten väliset omistussuhteet esimerkiksi siten, että yrityksen energiankulutuksella tarkoitettaisiin samaan konserniin kuuluvien yritysten energiankulutusta yhteenlaskettuna, tai yrityksen, sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yritysten ja sen osakkuus- ja omistusyhteyshenkilöiden energiankulutusta yhteenlaskettuna."

NYKYISEN ENERGIATEHOKKUUSLAIN VELVOITTAVUUDEN MUUTOS UUDESSA LAKIEHDOTUKSESSA

Nykyisessä energiatehokkuuslaissa suurten yritysten energiakatselmuksia koskeva velvoite määritellään konsernitasolla perustuen yrityksen tai konsernin omistamien yritysten yhteenlaskettuun henkilöstömäärään, liikevaihtoon ja taseeseen. Näkemyksemme mukaan tulevassa laissa tulisi olla vastaava periaate siten, että yrityksen määritelmässä huomioitaisiin yritysten väliset omistussuhteet ja yrityksen energiankulutukseen laskettaisiin mukaan koko konsernin kuluttama energia Suomen rajojen sisäpuolella. Vastaava malli on luonnoksen mukaan käytössä myös Alankomaissa.

Nykyisessä energiatehokkuuslaissa säädetyn suurten yritysten energiakatselmusvelvoitteen piiriin kuuluvissa yrityksissä energiankulutuksen raportointi ja energiajohtamisen käytännön toteutus tehdään lähes poikkeuksetta konsernitasolla pitäen sisällään kaikki olennaisimmat toiminnot Suomessa. Monet yritykset, joita nykyinen suurten yritysten energiakatselmusvelvoite koskee, täyttävät velvoitteet toteuttamalla ISO 50001 tai ETJ+ järjestelmää. Nykyisten vaatimusten mukaan energiajohtamisjärjestelmän tulee kattaa 95 % koko konsernin energiankäytöstä Suomessa, joten energiajohtamisjärjestelmä toteutetaan yleensä konsernitasolla. Myös esimerkiksi energiatehokkuussopimuksen raportointi ja kestävyysraportointi tehdään useimmiten konsernitasolla pitäen sisällään Suomen toiminnot, jolloin nämä kokonaisuudet tukevat toisiaan.

VELVOITTAVUUDEN MUUTOKSEN NEGATIIVISET VAIKUTUKSET YRITYSTEN ENERGIATEHOKKUUSTYÖHÖN JA MAHDOLLESTI SUOMEN KOKONAISENERGIANKULUTUKSEEN

Jos yrityksen määritelmää rajataan koskemaan yksittäisiä y-tunnuksia ja niiden toiminnasta aiheutuvaa energiankäyttöä, syntyy merkittävä määrä tilanteita, jossa 100+ GWh kuluttavia konserneja tippuu lakivaatimusten ulkopuolelle. Tyypillinen tilanne on seuraava:

Yritys omistaa ja hallinnoi erittäin merkittävää kiinteistöomaisuutta, jonka yhteenlaskettu vuotuinen energiankäyttö on usein 100 - 300 GWh.

Tätä kiinteistömassa johdetaan keskitetysti ja se on usein myös liitetty energiatehokkuussopimukseen.

Juridisesti kiinteistöomaisuus kuitenkin muodostuu yksittäisistä kiinteistöosakeyhtiöistä ja/tai asunto-osakeyhtiöistä, joista välttämättä yksikään tai ainakin harva ylittää edes direktiivissä säädettyä 10 TJ rajaa.

Yritys on konsernitasolla ylittänyt suurelle yritykselle nykyisessä laissa määritetyt kriteeri ja täyttää energiatehokkuuslain velvoitteet toteuttamalla kaikkia Suomen toimintoja koskevaa energiaohtamisjärjestelmää. Työryhmän lausunnon muuttaman määritelmän myötä sama konserni voi tippua kokonaan velvoitteiden piiristä, jos energiankulutus on hajautunut riittävän pieniin osiin eri tytäryhtiöille.

Yrityksen määritelmän muuttamisessa on siis riski, että useita konserneja, joiden yhteenlaskettu energiankulutus on Suomen tasolla merkittävä ja, jotka joka tapauksessa seuraavat ja hallitsevat energiatehokkuuttaan konsernitasolla, tippuu pois energiaohtamisjärjestelmiä ja katselmuksia koskevien velvoitteiden piiristä. Tämä vähentää velvoitettujen yritysten määrää ja ennen kaikkea suuri määrä energiakulutusta jää lakivaatimusten ulkopuolelle. Samalle se heikentää Suomen mahdollisuuksia saavuttaa kansalliset energiansäästötavoitteet.

Huhtanen Satu

EG Software Finland Oy - Lausunnonantaja: EG Software Finland Oy, Energy and Sustainability Management liiketoimintayksikkö